

Nepotpisani se dopisi ne tiskaju.
Pripisana se pisma tiskaju po 5
av. svaki redak. Oglas od 5 redak
više 5 n. ili u službu opštovanja.
Na pogodbe se komunicira s
tijumu poštarskom naputnicom (as-
tagno postalo) na administraciju
„Naša Sloga“. Imo, prezime i naz.
bilu postu valja točno označiti.

Komu list nadodje na vremenu,
ako to javi odgovrnuću u otvo-
ronu pismu, za kojo se ne plaća
poštara, ako se izvane napiši:
„Roklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a naša Sloga sve pekvare. Nar. Pos.

Poziv na predplatu

Koncom ovoga mjeseca svrđava naš list
XXIII tećaj. Po starom običaju pozivamo
našim predbrojniku, pošto se je
primakao konac godine, da uđimo čim prije
svoju svetu dužnost. Naše vredne i re-
dovito plaćajuće čitatelje molimo, da se
čim prije na novo predplatite, i to komu je
i o le moguće, odmah sa cijelu godinu,
jer nam je tako mnogo laglje nastaviti
proračun i odmah urediti našo računu.

Preporučujemo se napokon imaćnjim
i svjetnijim rodoljubom i isvan Istre, koji
nas do sada nepomoći, da nam priskođe
u pomoć u ovom našem težkom poduzetju
točnom predplatom.

Kako jo poznato mi nešto drugo
pomoći van u naših čestitih predplatnicima,
dočim imademo protivnika i zavidnika,
kojim je naš list pravi tu u peti, na sve
strane. Tko pojmi naš položaj i našu težku
borbu, a čuti i misli ikrene nami, ta
nam nemože odreći pomoći.

Predplata se poštarskom stoji za cijelu
godinu za iznosiće for. 5, za seljake for.
2. Za polovicu godine polovicu tih sveta.
Izvan carevine za poštarsku više. Novos
neka nam se šalje poštarskom naputnicom,
nipošto u preporučenom pismu, jer je pre-
skupo.

Uprrava „Naše Sloga“.

Na obranu istine.

I.

U Gorici izlazeći strogo kato-
lički list „L'Eco dell'editorale“
donosa u br. 136 od dne 25. pr. m.
polemičar članak pod naslovom „Chi?
perche?“ proti slavenskoj liturgiji u
obče, napose pak proti hrvatskomu
obredu u župnoj crkvi na Rieci.

Mi smo šakljivo pitanje o slav-
enskoj liturgiji hotimico izbjegavali,
jer nas radi toga negdje zapleniše i
jer vidimo često, što se događa našim
drugovom, koji se kadšto bave tim
pitanjom.

Odlučimo se ipak na ovaj čla-
nak na obranu istine i u nadi, da
ćemo gladko proći pošto je gladko
prošao navedeni gorički list, koji pita
svoje čitatelje u ovom članku neistinu
i pošto znademo, da se maluzimo
s njim zajedno pod istimi zakoni, te
ako bijaše njemu dozvoljeno kazati golu
neistinu, biti će valjda i nama do-
pušćeno reći golij istinu.

Na uvođu spominje „L'Eco“
kako su mladočeski zastupnici u care-
vinskom vieću interpelirali vladu glede
českih crkvenih obreda u Beču i kako
njim je ministar odgovorio, da to ne
spada na njega, pak kaže, da se jo
to isto ponovo sada i u madjarskom
(sic!) saboru. Zatim nastavlja:

„Na Rieci, gdje je pučanstvo ve-
likom većinom talijanske narodnosti,
bijše prije nekoliko godina uve-
dena u slobornoj crkvi misa u hrvat-
skom jeziku.“

Tamo je sada došao novi pošt.
učen i pobožan kanonički Bedini,
koji je pronašao, da običaj uveden od
Hrvata, nije dobar, te je ukinuo hr-
vatsku a upeljao latinsku misu.

Usled toga su Hrvati tu stvar
odmah doneli na svjetlo mimoisav
diocezanskoga biskupa i najvišega

sudiju sv. Oteca. Zastupnik Barčić
predložio je naime to pitanje nekom-
potentnom tielu t. j. madjarskomu
(sic!) saboru.

Viditi ćemo da li će biti i ma-
djarski (sic!) ministar toli pravedan i
oprezan u ovom poslu, kao što bijaše
ministar u Beču.

Okladili bismo se, da oni na-
rodni fanatici na Rieci, među koje
spada i Barčić, nisu nikada čuli niti
slova o čitavoj hrvatskoj liturgiji u
župnoj crkvi onoga grada, i da nisu
se nikada pobrinuli, da slušaju po-
božno misu čitano u hrvatskom jeziku.

Išli su možda kadšto kano i u kaza-
lište, da slušaju u svojem narodnom
jeziku pjevanje, to umjesto da pro-
misljaju o Bogu, misljaju sami o sebi
i o svojem narodu.

Zar mislite, da su čuli za pro-
mjenu izvedenu od pobožnog i u-
čenoga kanonika vlastitim ušesi?
Nipošto! Oni ljudi nepolaze crkvu!
Imali su to čuti slušano, ili od koga
fanatika, koji mora službeno polaziti
crkvu. Tako su si prisvojili tu stvar
naloživ Barčiću, da interpelira o tomu
u saboru.

Povrh toga pitamo mi, koje li
su to osobe, koje pozivaju ovi fanatici
za sudije u ovom pitanju?

Zvani sudci u crkvenih pitanjih
isu papa i biskupi. Nu koli Mlado-
česi toli Hrvat Barčić predložili su to
pitanje u prvom redu ministrom, koji
su podanici crkve, nipošto gospodari
ili ravnatelji. U drugom redu predlo-
žile ga saboru, dakle i zastupnikom
čismatikom, židovom, protestantom,
framašnom! Zar da su ovi zvani, da
odlučuju o katoličkom obredu? U tre-
ćem redu predložili su ovi fanatici, koji
kažu, da bi ih puk sliedio, pitanje
obredu prostim vjernikom, koji se u
takove stvari nesmiju pačati, nemogu
išta tražiti, već jedino poslušati.

Eto, kakvima su sudeom takova
gospoda predložila posao tičući se
Bogu i spasenju duše. Može li se uči-
niti gore? Može li se upotrebiti sred-
stva većma protiveća se istom ustanu
katoličke crkve? Ovo je otvoren ustav-
nički proti crkvenoj oblasti od Boga
postavljenoj, prekršaj crkvenoga reda,
koji hoće, da papa i biskupi zapovedi-
uju, a vjernici svakoga naroda po-
slušaju.

Nadalje pitanje: radi kojih uzroka
potaknula koli Mladočesi u našem sa-
boru, toli Barčić u madjarskom (sic!)
saboru takova pitanja?

Svakako radi drugih uzroka nego
li zbog pobožnosti i ljubavi do Boga,
Majke božje, svetaca ili za ljubav do
spasenja dušah.

Što ih je mar za takove stvari?
Katolici, koji se u istinu brinu za
takove stvari, znaju vrlo dobro, da
valju slučajne želje probititi žup-
niku, biskupu i napokon sv. Otu.
Želite li novu propovied ili kakvu
novu pobožnost? Utečite se k pred-
postavljenim crkvenim oblastim, te
budu li ove priznade vaše želje pra-

božjoj i spasu duša, možete biti stalni,
da će biti uspešno uslišani.

Ali ovim zastupnikom, koji toliko
rogobore o stvarih tako svetih u sa-
boru, pozivajući na pomoć židove, pro-
testante i ljudi svake vrsti, jest
vjera deveta brig, te rade jedino za
sviju narodost. Njim je Bog na zad-
njem i podpun uspjeh narodne misli
na prvom mjestu. Ovo pokazuju jasno
tim, što tlače i preokriju katoličkom
crkvom ustanovljeni red i što krše
njezin nauk.

Što se crkvo tiče, o tomu imaju
skrbiti oni, koje je postavio Duh sveti
da vladaju, naime biskupi i papa.“ —

Carevinsko vieće.

Beč 8. decembra 1891.

Kod podrobne razprave prora-
čuna ministarstva za trgovinu i občila
govorilo je dne 2. decembra više go-
vornika, među njima i Čeh grof Kau-
nici. On je govorio među ostalimi o
radnicima u Českoj i uztvrdio, da po
nazorih vladinih organa spadaju dve
tretjine radnika među socijaliste, jer
se takovim smatraju svi, koji pripadaju
kojku družtvu ili prisustvuju kojko
skupštini ili čitaju koju novinu. Zašao
je malko i na drugo polje, te je na-
veo raznih činjenica proti ministar-
stvu naravnih poslova, proti namješt-
niku Češke i njegovim podredjenim,
proti policiji i žandarmjeriji. Takovih
tužba ima i drugud, i još većih, i
iznieslo se jih je na vidjelo i iznijeti
će se još. Željek je medju ostalim,
da se neka rješenja dogodila na oči
samoga namještnika.

Zast. Spinčić, nemogav doći
do rječi kod odnosnoga poglavja, gdje
bi se bio stalno osvrnuo na govor
zast. Rizzi-a, u kojem je među
ostalimi govorio o boljoj svezi gra-
dova iztočne Istre i to par obrodi
Lloydovim, a tim neizravno proti
parobrodarskom družtvu, koje ima za-
slugu, da imaju ti gradovi već dosta
dobru svezu, predao jo ovu rezoluciju:

Visoka kuća nek izvoli odlučiti:
Ces. kr. vlasta se poziva, nek
shodna preuzme:

1. da se u luki baščanskoj na
otoku Krku.

a) napravi „riv“ sa četirimi stu-
povima za vezanje između staroga
i novoga mula i da se obran-
beni zid staroga mula odstrani;
b) da se stari mul za izkrećivanje
produlji za kakvih 50 metara;

c) da se obični dozvoli uporaba
mora među trgom i medju starim
mulom za izkrećivanje, i to za to,
da se napravi obalni zid i da se
napravi za metar i pol nad ertu
ojsko u visini mula za izkrećiva-
nje, a u svrhu, da se uzmognu
izravno občiti izmed ladj i iz-
med mesta i stvarišta;

2. da se započne čim prije i rad-
njami za uveljavanje ulaza u košljun-
ski zaton (na otoku Krku), za koje

izlazi svakog četvrtka na cijelim
arku.

Dopis je novrađaju ako so i
notisnici.

Nehiljegovani listovi se neprimađu.
Prodaju se poštarskim stoj. 2
for., za nejako 2 for. na godinu.
Razmjerno for. 2/1, i za pol
godinu. Izvan carovina više poštarske

Na malo jedan broj 5 novč.

Oredništvo i administracija našeg
so u Via Farneto br. 1.

se je u finansijskom zakonu za 1891.
dozvolilo 2000 forinti, i za koje se traži
u finansijskom zakonu za 1892. for.
4000;

3. da se u Dragi mošćeničkoj na
iztočnoj obali istarskoga poluotoka na-
pravi luka, koja bi bila jako potre-
bita, koli za stanovnika mjesta i ok-
lice, toli takodjer za mimoprolazeće
brodove;

4. da se obstojeća lovrenška luka
na rečenoj obali, koja neodgovara po-
trebam, razsiri.“

Od vlasta tražene 4000 forinti za
udubljenje ulaza u košljunski zaton je
vieće skupno sa ostalimi svetom do-
zvolilo. Resolucija bila je poduprta
i prešla je u ruke proračunske ob-
dora, koj će o njoj razpravljati, te u
kući na svrsi glavne razprave izvo-
stiti. Nadamo se, da će biti printijena
i od odbora i od vieća, pošto je u
rečenom odboru za slične stvari dalma-
tinški Hrvat pošt. dr. Klaic izvješt-
iteljem, koj razumje odnose potrebe.

— Dne 3., 4., 5. vodila se je na-
dalje i pak završila razprava mini-
starstva za trgovinu i občila. Kod
naslova ob ovih govorio je pošt. dr.
Gregorčić. Iztaknuo je potrebu ne-
kih novih pošta u Goričkoj; tužio se
je na to, što se u Goričici rabi najveće
njemačke i talijanske tiskovine i što
se slovenskih težko dobije; na dalje,
da ima tamo činovnika mužkoga i
ženskoga spola, koji neznači sloven-
skoga jezika. Tako da je i drugud u
Primorju, i u Istri, odkud navadja
sluđej, da je neki poštarski činovnik
pisac nekom župniku načinjem se u
posve slovenskoj župi, nek piše i daje
pisati vaslove u talijanskom, njemač-
kom ili kojem dragom jeziku, al samo
ne u slovenskom ili hrvatskom. Iz-
taknuo je takodjer potrebu još jed-
noga konja za vučenje pošte iz Ma-
tulja u Kastav, odkad se je uvelo
novi poštarski voz. Na svrsi je na-
glasio točnim službe poštarskih činov-
nika, te preporučio vrueće njihova
prošnju za poboljšanje njihova stanja,
dakako pod uvjetom, da su sposobni
obavljati svoju službu tamu, gdje su,
da poznaju jezike onoga puečanstva,
među kojim služuju. Govornikovi
sunarodnjaci Slovenci i Hrvati
povladjavili su često, imenito na svrsi
govora, te mu i čestitali. I sami
viši činovnici poštarski načinjem se u
višu su me povladjavali, i činio njim
se je naravski ono, što je činovnik
zahtijevao glade slovenskih tiskovina i
poznavanja slovenskoga jezika, to se
načinjem za uveljavanje ulaza u košljun-
ski zaton u svih stranah i u svim oborim,
nad čim će moradu i isti činovnici
zgradači.

Jučer došlo je u razpravu mi-
nistarstvo za poljodjelstvo. Medju osta-
lim govorio je pošt. Povša, i to
imenito o potrebi uređenju nekih po-
toka u Kranjskoj i osušenju lju-
bijanske močvarne. I on se je morao
potužiti na nepoznajanje jezika dotičnih
činovnika. I njemu su povladjavali i
čestitali njegovi sunarodnjaci.

Medju govornicima kod proračuna toga ministarstva upisan je i pošt. dr. Laginja, na kako se vidi, neće doći do riječi. Zato će pak postaviti resučiju bar za najužuđnije u tom oboru tičuće se Hrvata i Slovenaca Istre.

Na svrsi juđeranje većnje sjednice postavili su dr. Laginja, Spinelli i drugovi upit na ministra predsjednika kao voditelja ministarstva za unutarnje poslove, tičući se občine višnjanske. Tamo je bio namenut za upravitelja občine neki Dell'oste. On je pod oštrom radi pronevjerenjem, on se je pokazao pristranim kod poslednjih izbora za carevinsko viće, i što je još najveće, on je protuzakonito upraviteljem občine. Pita se rečenoj ministri, jeli voljan narediti najužuđnije, da ona občina dobije zakonika upravitelja, koji bi medju ostalim zakonito preveo predstojeće občinske izbore.

Na svrsi spominjem, da je u toj sjednici ministar za trgovinu i občina predložio više trgovacke ugovore sa njemačkim carstvom, sa Italijom i sa Belgijom. Ugovor sa Svajcarskom, da će biti za koj dan gotov, a nadaju se takodjer, da će se doći do ugovora sa iztočnim državama. Sve su to ugovori velikoga zamašaja za narode monarchije; onaj Italije osobito za južne zemlje, obitavane većinom hrvatskim i slovenskim narodom. O njih bit će u novoj godini duljih razprava

dinom, životnom pitanju, koje će nas preporoditi, moralno i materijalno podjele. Dok nebaude napredku u poljodjelstvu, ne može biti ni govor o kakvom napredku u druženju, ni moralnom, a ni u političkom životu. Ako pomislimo što se kod inih naroda, pa ako čete i kod nasli najbolji susjedi, kod nasle brate Hrvata rđi, na korist poljodjelstva, za poboljšanje ekonomičnog stanja naroda, za zaužimanje plodnosti, doista mi se moramo u budućnosti pitiati a što mi radimo? Mi živimo dan po dan onako po starinsku niti ne promišljaju, da se okolnosti oko nas danas mijenjaju, živimo bez da ikad pitate, što i kako će biti sutra. Ali nije sve krivnja ni na nas; lakočka tožka dovivat obravljaj ovako onako, sij ovo, gnoj tim i tim; upravi svoju stotarsku svojo gospodarstvo proma drugim načinom i prilikom, ali treba za to pouke, treba živa primjera — a toga kod nas ni naišao. — Zašto se kod drugih naroda ne prenade? Jer se ondje ustrajaju gospodarske akademije, vlasnički zavodi, ratarne, jer se ondje upriličuju gospodarski sastanci, izložbe, gospodarsko čitaonicice, jer onud neprastorne okolišane putujući učitelji u isti težaci šilju se na troškove državne ili zadržano u inozemstvu, da vide i preuze napredak i izumrili naroda. A što se kod nas radi osvibato za nas? Čuti ste malo prije od gospodajnika. Čuti ste u prvačinjih izvještajih o osobito u onom lanjskoj godini, a čuti dote zuljbože i ove.

Odbor izabrani na glavnoj skupštinu u Dubačići dne 10. novembra sustavno su dne 15. i odabrali si predsjednikom presv. g. Dinku Vitezoviću, podpredsjednikom velemožnoga g. Miroslava Ceklobrinija, blagajnikom čestnog O. Ljudevita Brusija, a tujnikom popa Nikola Turata. Od lipnja 1890. br. 1805 je visoko e. kr. namjestništvo potvrdilo izbor predsjednika i podpredsjednika.

Kliko nam karišti onaj jedini ratarški zavod, štano obstojeći u Poreču, svim nom jo dobro poznato. Poput prvih godina i ove godine mjeseca studenog bio je raspisan natječaj na b. podpora pitonaca kod tog zavoda, ali dakako pošto se toliko izključivo talijanski poduzeća, nije moguće bilo nijednomu od naših mladića kompetirati. Visoko e. kr. ministarstvo za poljodjelstvo uvidje preku nuždu poduke u ratarstvu na kvarnerškim otocima raspisalo je natječaj za popunjavanje jednog mjesto putujućeg učitelja na kvarnerškim otocima; pošto do danas to imenovanje nije uslijedilo mi smo opet i ova godina ostali bez putujućeg učitelja, koji bi nam bio osobito ovo godine od velike koristi. —

Ove godine zadesila i naš otok stražna nešreća, i naši vinogradari zarazili nešrećna trsna uš (filoxera vastatrix). Premda se bijašto tomu svaki čas nadati, pošto se trsna uš u najblžih krajevih već odravna pojivala, zatokla nas ipak goloruke, a sad ona biti dakako težko šilom na medveda. Zadržani odbor, čim je dočuo da se počelo sumnji o bolesti, preuzeo je ovo mјere, kojo mu je dužnost i ozbiljnost stvari ulagala. — Čim bi dojavljena iz Punte, sumnja, da se je u prodjela "Arđirov" občine Vrbanske pojavila trsna uš, zadržani odbor onaj isti dan t. j. 12 lipnja pod br. 49 dojavlji u suvremenu slavnom e. kr. kutarskom povjereništvu molbom, da pošto neima na otoku nijednoga vještaka u poznavanju trsne uši, da bi nuždno bilo izvana ga dozvati, obće pak, da so čim strožije i skorije mјere poduzmu, jer kod razcepkanog zomljistvog vlastištva na ovom otoku očita je pogibelj, da trsna uš zarazi u kratko vrijeme sve vinograde.

Desatog srpnja zbilja dodje u Krk poslan od vinogradnika e. kr. namjestništva vještak g. Corsi, i u družtvu g. predsjednika i jednog odbornika upiti se na "Arđirov" gdje odma na prvi mah prepozna bolezničavost trsne, pa izkopav njekoliko parova, zališće konstatirati, da je u istini trsni uš učarao zarazio njiskevinog vinogradu u predjelu "Arđirov" občine Vrbanske i vinograd "Špeligrid" občine Puntarske. Vidljivo zaražena površina iznalaže je onda do preko 2 hektara. — Dopisom 11 srpnja br. 64 dojavu se stvar slavnom e. kr. kutarskom povjereništvu preporučuj, da se strogošću načeti, da se provedu zakonski propisi u tom predmetu. Istočitovo zamoliti, da bi se isti na nadležnom mjestu zauzelo, da bi bio izoliran u ovoj negzeti putujući učitelj poljodjelstva, koji bi podudio pučanstvo o sredstvima, kojima mu se boriti proti groznom tom neprijatelju, i njenim polovicima pučanstvu ovog utoka prijeti očita propast. Slavno e. kr. kutarsko povjereništvu avošim dopisom 4 kolovoza br. 1001 saobratio, da e. kr. namjestništvo javlja, da nježu sada moguće poduzeti nikakve mјere, da se obrane našadi od trsnog učenja, jer da će se to moći tek u jeseni učiti.

Iza toga čitao jo g. pop. Nikola Turat svoje tajničko izvješće kako slijedi:

Izvješće tajničko o djelovanju gospodarskog društva za krčki sudbeni kotar u godini 1891.

Neima naučnog polja, na kojim bi se danas toliku rđalost razvijala i gdje bi toliko takmenje vladalo kao na polju poljodjelstva i obrtnosti. To je razlog da ta razvojno mladež zanese vanredno napravljena i u veliko se usavršila. Sad kad se i kod nas već jednom posela pubika prosvjeti Širići, tako da je ona segnula i u najzabitnije kojibjelo, kad točak nije više odsudjen čamčiti u zaboravi i nezastavu, moralo bi se i kod nas tražiti uspešnijeg napredka u poljodjelstvu, u tom našem je-

nici. U istoču dopieu javlja, da će u tu svrhu biti poštan na otok narodići vještak. Desatog pak kolovoza br. 1022. e. kr. kotoriški pori, dostavio je zadruži 50 iznika u hrvatskom a 90 iz u talijanskem, ičiku počku proti nezadovoljstvu trengu, učenju, kojo je predsjedništvo zadruži odvukao među članove predsjedništva. Napokon 24 kolovoza br. 1118 e. kr. kotoriško povjereništvu raznoliko je na sve občine objavljeno, kojim se u emisuju § 4. zakona od 3. travnja 1876. d. izvoz ujukih proizvoda i poljodjelstvenih predmeta iz cijelog okolice pustarske občine i iz predjela "Arđirov" vrbanjske občine zabranju. — To je sve što se jo dade poduzeti proti učenju, a pošto smo već dobrohodno stupili učenju, a predsjedništvo je jo dan po dan, Buduć je pitanje o trencu učenju i jedna točka dnevnog reda danasne sjednice, to će svaki od gospoda imati prilike i zgoditi o tom svoju kazat. —

(Daleko slijedi.)

1801 u 8. sati na večer u prostorijama "Zur goldenen Biene", Mariashiftstrasse Br. 30 Pravlj sudija. Ovdješi ultra-liberalni list "L'Indipendente" koj uređuju, i izdaju židovi, priopćava kako je bio neki arčević, u porečko-puljskoj biskupiji suspendiran, to imenuje tom zgodom presv. g. biskup Flappa: "L'illuminato e libbra, vero oovo di Parenzo". Čeština!

Glavna skupščina hrvatske čitaonice u Bužatu obdržavati će se u nedjelju dne 20. t. m. na 1. uru poslije podne u prostorijama čitaonice slednjem dnevni redom: 1. Nagovor predsjednika. 2. Izvještaj tajničkog blagajnika. 3. "Radnja, vlastištvo-tovarstvo obitelji". (Predavanje). 4. Eventualni predlozi. — Odbor.

Oštinski izbori Tinjanu početi će u ponedjeljak dne 14. t. m. na 1. uru poslije podne u prostorijama tajničke skupščine. 1. Izvještaj očekivanja. 2. Izvještaj tajničkog blagajnika. 3. "Radnja, vlastištvo-tovarstvo obitelji". (Predavanje). 4. Eventualni predlozi.

Kako nas od tamo prijatelj uvjerava narodna je poštija usvijetljuje, premda kome nekoji običari slogan "Jedinstvo rušiti. Upozorjeno je običare na vrijeme, da se kane čorava posla, koji služi njim na pobjast a narodnemu protivniku na korist.

Hrvatski čitaonica u Medulinu pozvaju svoje članove na II. redovitu glavnu skupščinu, koju će se obdržavati dne 20 prosinca t. g. Početak u dvie ure po podne. Dnevni red: 1. Početak u dvie ure po podne. 2. Izvještaj odbora. 3. Izvještaj blagajnika i revizora. 4. Proračun za godinu 1892. 4. Izbor novoga odbora 5. Službenosti.

Za odbor "Hrv. Čitaonica" Predsjednik: Tajnik: Mikeš Graković Jakov Kirac.

Ravnopravnost kod sudova u Istri. Prod nekolicu dana dodje seljak I. R. iz M. na sud u M.) te se obrati tamu radi noči svoje parnice na e. kr. sudbenog pristava N. N. molbow, da mu nočno gledo onu parnicu razumeti. Govorio je dokako svojim materinskiim hrvatskim jezikom, jer drugoga u obči nepoznatme, a jedva za silu razumije nekoliko talijanskih riječi.

Nijudan nije znao, da treba u Istri na suda talijanski govoriti ako se hoće doći do pravice. Rođeni suds je bio pak toli učit, da ga je o tomu najuglađujnijim načinom podudao, odgovoriv mu: "mi non parlo italiano, ma e volé qua al choco a parlare italiano".

Daklo gospodin pristav već hrvatski govoriti, akoprem taj jezik pričeno dobro poznaje! Mi bi samo željeli znati, da li je gospodin pristav, kad je kompetitor za prisavsko mjesto, takodjer u kvalifikacijsku tabulu zapisao: "io non parlo italiano", ili dati će to učiniti, kada će kompatirati za mjesto suda u kojem hravatakom ili mješovitom kotaru.

Iz Šterne pišu naš početnik decembar. Kako ste već priobali u dijagoni "Narod Stogli" izgred, kojega su nekuji Štoreći dne 24. p. oktobra na večer počinili proti našemu česitomu g. župu upravitelju Fr. Stofanu t. i. silno nac je uznenirio. Mi smo mislili, da noćne ljudi medju našu, koji bi se uudili, da tako brutalno i divljaku postupaju proti svojim dužnjima, pastiru, ali varali smo se, jer se u istinu dogodilo ono, demu se mi nismo nudjali. Sakupila se dakle ljudska četa svatljivaca pred župom stan, gdje su avakovskim pogreda izkrili proti osobi račenog g. župupravitelju, viduć ovako: "perco di un crouto, a sinio, forca lo valomol via lo valomo" a da bili htjao sve opitati, hitjao bi se puno vremena i mnogo prostora u cijenjenom Vašem ligu.

Bilo je to na večer onog dana kad su slavili tobožajnu pobjedu u Gričnjani prigodom izbora župnjajera.

Tu nistarje pitanje: zašto se nisu mogli veseliti koliko im drago, ali bilo na miru poslit on, koji im nikakvog zna nadejati? Biti će, da Judini "b. e.", tudje vino, i ovđja mrača, koje su so u Gričnjani natrepli, ni im puštila da miruju.

Stvar ovu im pravica u rukuh, koja će, uskoro se napristrano i strago nemirnojko kaziti. Doznašmo kasnije, da su nekoji od ovih (pratnji od prvoga poštenskog Istre) hodili na e. kr. namjestništvo i na biskupiju u Trst, da tuže našega hrvatskog župupravitelja. Knjizi nam deder, noći junaci, koji li su to pogresio od njega počinjavaju u našoj župi? Nevrši li može biti svoje dužnosti u crkvi? Ne drži li u uzornom rodu svoj župni ured? Znamo dubro, da temelji vaše tužbu ne mogu biti ništa drugo, nego dijete i golazi. Nezato li što krava radi kada jo

"za danas izpuščamo imo došljoga godišnja, da so šta slična više dogoditi Op. Ured.

Franina i Jurina

Fr. Kada su nokuda e' Borisljanova koga pod šub tirali, kemu je bilo bolje, pravčenomu al pratitelo?

Jur. Onome trotemu, ki je šub plačal.

Fr. Per biskuli inua pravo!

Jur. Viš, i to neće neki da vidi,

Fr. Bi mu na Lucejini kopit očali.

* * *

Fr. Kado se buletini kupuju za železnicu?

Jur. Vu kace.

Fr. Al onisti, za keh se niš ne plaća?

Jur. Valjada u kasame.

Fr. (Martin) u Zagreb, Martin iz Zagroba).

* * *

Jur. Ti, ki si čuda vidija i čuja, roci mi, po čemu se sudi jeno družtvu?

Fr. Po poglavaru, kako i fameja po gospodaru.

Jur. Tu je pametno i mi je drago znati.

Fr. A si čuju za ono družtvu da su učinili niki "manja mule" u mestu dolnjosti Istri?

Jur. Ča tovarisko?

Fr. Ne! zovo se, "Pro pauza".

Jur. To su luhko oni učinili jer imaju svrzan trubu, kako i poglavar družtvu.

Fr. To nije istina jer jo bogat!

Jur. Je s čakulami i s dugom.

Fr. Al kad je on kašo predsjednik državljipovor, mora biti učena glavica.

Jur. Kako i ona od kapuza.

Fr. Ma da su u tom družtvu i niki nobili "del poruto."

Jur. Ovi su za reprezentanti družtvu kod skupština u velikim gradovima.

Fr. Po onom e sam čuju i vidija, oni

bi najbolje reprezentanti divljaka iz Kalabrije.

Različite vesti.

Osočna vlast. Gosp. Anton vitez Krokih, savjetnik kod e. kr. namjestništva u Trstu imenovan biškup e. kr. dvostrukim savjetnikom, te je ne stupio ujutru izpravljeno kod ovdješnjeg namjestništva umirovljenjem g. vitez Reya. Novomionog vremena, g. dvostrukoga savjetnika bivao kano revna i pravedna činovnika, a takovih nam je boće.

Imenovanja. Poštarskimi oficijali imenovani bijabu medju ostalimi i sljedeći nastaviti: g. Fordo Karis, V. Tintoli, L. Erzoni, R. Prolesnik za Trst; K. Butorac za Ljubljano i Jurnj Filip i Stjepan Zubac za Putu.

Predsjedništvo finansijske oblasti za Primorje imenovano je gg. Ivana Hodereva i Josipa Perozic-a kancel. oficijali; Altibor Krobica, Augusta Luisina, Radislava Todorovića i Frano Jazbion carin. oficijali; Ivana Božića nadučišnjakom.

Svečani komers priređuju ujedinjenjak hrvatske i slovenske mladžadu u Beču na slavu pobjeda u Istri dne 10. dec.

"Vjenac" br. 49, izšao je s ovim sadržajem: Lugar Dako, Napisao Ivan Devčić. — Iz "Knjige pjesama". (Od II. Hoin-a) Prevod S. K. — Gospode Golovljovi, Roman M. E. Saltykov Šchedrin, a ruskoga prevod Stjepan Lukšić. (Svršetak). — Književno pismo, Napisao dr. Miliivoj Šropol. — "Cavalleria rusticana". (Seosko viteštvstvo). Napisao G. Tagioni Toccati i G. Menaszi, uglazbio Pietro Mascagni, prevod A. Marabušić. Napisao Dr. J. Florschitz. — Listak: K slikam, Književnost, Srđatice. — Slike: Leonora Brückl i Eleonora Kraus. — "Vjenac" izlazi svake subote na dva arka. Cijena mu je na četvrt godine 1 for. 50 nov., poštom 1 for. 75. nov. Svi do sada izrađeni brojevi mogu se dobiti.

Listnica uvednička.

Gosp. F. G. u B. Knjigu doma poslati; za ostalo bilo bi valjda prekasno kad bi i bila sreda zapata, jer je bio planiran rok. Srdačan odziv!

Listnica uprave.

Gosp. F. R. Fr. R. pravo je — kako pište. Gosp. A. R. Pula: hodo so još for. 1.; da sto nam zdravio!

Gosp. A. R. Puna: List Vam ide rodovo, izvolite su poplatiti na poštici.

Naduće su platili: B. J. Boljan for. 2. — K. Šk. viđe Volosko for. 4. — L. F. Trst for. 25.00. — Obč. Volosko for. 3. — S. G. Novaki for. 13. — S. J. Rieka for. 2. — Kredit Trst for. 24. — Praxisar Trst for. 25.00. — Blasutus Trst for. 4.

M. M. Volosko for. 17. — B. I. Kastav for. 2.50. — Čit. Lovran for. 1.70. — K. A. Burat for. 10. — S. G. Norezine for. 26. — Z. A. Punat for. 2. — S. M. Melinika for. 1. — D. N. Pula for. 2.50. — O. M. Cres for. 2.50. — I. V. Gros 2.50. — D. J. Završki for. 1. — G. P. av. Matij for. 1. — B. J. Grizane for. 2. — O. A. Rieka for. 1. — Oruž. Lošinj for. 1. — P. dr. J. Boš for. 2. — P. E. Vodnjani for. 4. — R. I. Mejza for. 2. — H. K. Zagreb for. 2.50. — F. F. Zajec for. 5. — S. V. Klanjčić for. 6. — B. dr. D. Juska for. 5. — N. J. Desnić for. 10. — B. dr. S. Zagreb for. 5. — M. D. Švarc for. 10. — K. J. Tinjan for. 3. — B. A. Pazin for. 10.55. — J. R. Kastav for. 1. — Gosp. Šum izlaz. odbor. for. 14. — V. I. Oršava for. 5. J. I. Pula for. 5. — M. T. Čavlo for. 2. — P. M. Čavlo for. 2. — M. F. Klanja for. 2. — Čit. Vinkovci for. 1.25. — Cit. Đuljice for. 1.30. — Vila Gospic for. 2. — Cit. Sonj for. 1.25. — Ž. I. Završje for. 1. — Čit. Klanjčić for. 1.25. — Čit. Krapina for. 3. — H. S. M. Rieka for. 1. — S. J. Klanje for. 5. — Čit. V. Gorica for. 2.50 — Čit. Kostajevci for. 1.25. — (Daleko sledi.)

Lutrijski brojevi

Dne 5. decembra,	
Beč	56 29 28 11 36
Grac	15 81 59 80 68
Temešvar	73 27 57 62 59
Dne 9. decembra.	
Brno	25 10 88 37 28
Innsbruck	11 52 20 50 6

Javna zahvala.

Svima rođakom, prijateljem i znancom, koji su nam bud za vreme bolesti, bud prigodom smrti i sprovoda našeg neftjaka, na kakav god način izkazali svoju sućut i štovanje do pokojnikove uspomene, izričemo ovim javno najtopliju zahvalu. Na osobiti način pač zahvaljujemo se svim srećnim velevenčenom, g. dr. Ludoviću Šprohaniću, koji je pokojniku nebrano putu u svaku dobu priskočio na pomoc, svojim znanjem i rješenjem ublažio mu težku bolest.

Cestiti gospodino, nikuda Vam ljučavi i zahvalnosti zaboraviti nećemo. Puha, dne 7 prosinca 1991.

Rodjina Buneta.

Dr. Gustav Gregorin

otvorio je svoju

odjjetničku pisarnu u Trstu

dne 7 decembra t. g. Via
Dogana br. 7. II kat.

U radionici klepara 1-8

JUSTA BIASUTTI

opunomoćnoga graditelja
vedova u željezničkim
vratima. Via Baccaria vecchia
Trst br. 10 gradil i dal na
skladištu učinkovit u posu-
dah, za stolicom na ili bez poda iz olimpske
gradjene, na izvadak i drugi radnji kleparstva uz
najbolje cene. Drži na skladištu štreljalko
proti poronjima (mladino po for. 5.50
i strojno za amponiranje traja. Ilustriran, konflik
dohvataju se gratis.

Izdavatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

Izložba pokušta i tapicerije, radionica

ANJELA DELPIN

ulica Torrente br. 32.

Bogat i raznolik izbor pokušta
u cijeno uobičajeno izlako. — Go-
spoda je pokrajno umovljavaju-
ći, da bi izvole posjetiti u slu-
čaju, da bi trebali spomenuti
predmeti; svih predmeti jesu
drustvo pošto su u vlasništvo tvor-
nica, to se neboje konkuren-
cija, to se neboje konkuren-
cija.

10-10

UZAJEMNO DRUŽTVO

"La Mutua"

The Mutual Life Insurance Company of
N E W J O R K

Naj bogatije i najstarije osiguravajuće dru-
štvo na životu
utemeljena 1842 na pakoj uzajemnosti.

Jamčevna zaklada

s 1. siječnja 1891. for. 367 miliona

Austrijska podružnica po ministarstvu
devojčica o tim izjeonačena ostalim na-
rodnim družtvom.

Koli zakonita kucija toli sve pričuve
premija austrijskoga poslovanja ostaju ulo-
ženi u Austriji.

Primeri. 11-25

polica, koja sada izlazi

Primerj br. 1.

Police br. 44511 tičuća su mješovitog osig-
uranja za 10000 dolara (for. 25000)
izlazi sada. Izplaćena premija iznosi samo
5932.50 dolara dodim je onaj, koji ima
pravo na tu izplatu, primio povrh osiguru-
vana svote od 10000 dolara također unisti
prihod 6052 dolara, ukupno dakle 10052
dolara (for. 50120).

Generalno ravnateljstvo za Austriju

U Beču u, I. Lobkowitzplatz broj 1.

Zastupstvo za Trst, Primorje,
Dalmaciju i Trient u Trstu ulica:

Canal Grande br. 2.

Glavnem agencijom u Trstu upravlja
F. Tarabochia u uredu zastupstva,

za trgovino in obrt v Trstu.

Šte imade

strojeva

za gospodarstvo i obrt, za domaću i drugu
porabu, dobiju se na skladu tvrdko

Živica i druga u Trstu

ulica Zonta br. 5

sve garantirano i jestivo.

Za sada preporuča osobito svoje
vinjske tiskalnice, mline, sisaljke itd.
Izrađuju vodovode, mline i ostale
strojeve na paru i vodu.

Rečena tvrdka preporuča se sl.
občinstvu za obilate narudbe. 28-

FILIALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplašila.

V vred. papirja na napoleonskih sa
4-dnevni odzak 3% 30-dnevni odzak 2%
8- " 31/2% 8-mesodi 21/2%
30- " 33/4% 6- " 21/2%

Vrednostnim papirjima, glasocima na napoleonsko, ko-
to se noša u okrugom. pripozna no novo
borstina krtica na temelju odpovedi od 16
septembra, 19. septembra in 11. oktobra.

Okrožni oddel.

V vred. papirja 21/2% na vsako vsto.
V napoleonskih broj obroči.

Nakazatec

za Dunaj, Prago, Posto, Brno, Lvov, Troparo, Reko
kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradeč,
Hornstadt, Inostrot, Celjevo, Ljubljana, Lino,
Olomouc, Reichenberg, Steag in Solnograd, —
broj trakova.

Kupnja in prodaja

vreodnosti, diviz, kakor tudi vnovčenja kuponov
24-28 pri obduktu 1% provizijo.

Preduj mi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z
odprtje kredita v Londonu ali Parizu, Ber-
linu ali v drugih mestih — provizija po po-
godbah.

Na vrednosti obreči po pogodbah.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat
ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po
pogodbah.

Trst, 11. septembra 1891. 23-24

Put u Ameriku

ZA

NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,

OŠTALE GRADOVE NORD AMERIKE

BUENOS-AYRES,

MONTEVIDEO i ROSARIO

DI SANTA FE.

Izdaje direktno biljete

Mate Pollich
TRST — RIEKA

Piazza Negozianti br. 2. — Riva Zapary
46-52 Casa Gorup.

Tinktura za želodec,

kotar iz kinkoča rabarbara kerbilikov-
cevega lubja in vožnih pomorčnik-
čnikov priroje G. PICCOLI, lekar
pri angulju v Ljubljani, je močno
č. 1 ob njen upravnem delovanju
prebavnih organov urejajoče sred-
stvo, ki krepi želodec, kakor tudi
pospešuje telesno odprtje. — Ku-
poščiljujo jo izdelovalci v zahodnih po-
lih voj. steklenicah. Zabojčikih z 12
stekl. volja gl. 186, z 55 stekl., 5 kg.
teže, volja gl. 520. Potisni pliča-
nica naročnik. Po 18 kr. steklenico
rasprodajajo se v velič tokarnah v
Trstu, isti in na Goriškem. 26-20

Vinski ekstrakt.

Za trotonno napravo izvrstnega zdravega
vinja, kogorje ni moč razložiti od pravega narav-
nega, priporočam to za skušano spoznajite.

Cena 2 kil. (ki zadovoljuje za 100 litrov
vina) 5 gld. 50 kr. Recopt pričoji
Jamčim unjiboji vapo in zdrav izdolok.

Spirita prihrani,

kot uporabljam moje nemudrjive essence za oja-
čevanje žganji pijači; ta essence podati njenem
prijetju, rožek okus in do dobrja lo pri meni.

Cena 8 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000
litrov) včetral pouk o uporabljanju.

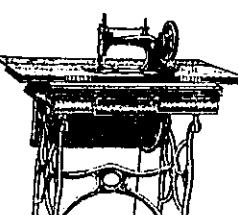
Razum, kot specijalitet ponujata vskorite
essence za izdelovanje rumu, konjak, finih likerov
itd. najboljo in nemudrjivo kakovost. Recopt
prilagajajo se gratis. Conik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenz-Specialitäten-Fabrik

20-16 in PRAG. 2-50

Iščelo se solidni zastopniki.

LJEKARNA

A. KELE R

nasljednici Rondolini
utemeljena godine 1869.

TRST,

Via Riborgo br. 12.

Razprodaja slodčih osobitočnosti: Glasovito i
prave řešivo iz Brojšte, željezo sa Chinom
Maleši. Objeno bakalarevne ulje; isto
olje sa jedrom i željezom. Etiketi Cocca
okrijejući i probavljenci. Elikvir Chinon
proti grozanci. Anatolinski vod u za-
stavu proti ozobilju. Objeno pozna-
tivo kulinarsko i ustrivljivo, katrana,
Raslin proti potajnim bolostim. Indijski
essenca, likor proti zhubobi. Ekstrakt Te-
marindu sa Antila. Vino sa Chinom papaj
Marsala okrijejući željezo. Prašak za
zubne biele i mraženosti. Prašak ciparski boli
i crveni id. id. 1-27

NB. Primaju se naručo za turistom u
pogodbo povoljno i uz pouzdro.

Enrico Royere & C°.

TRST, Via Ponterosso i Via Nuova 14.

SKLADIŠĆE

stakla, porcelana i steklišča; sta-
kene ploče, jednostavne prozirne,
i neprozirne, dvoskrne in bojadi-
sane. Zrcala u velikom izboru.

Prouzinjaju izraduju stakala za
zgrade in zimske cvetnjake uz cene,
koje se neplaču konkurenco.

Velik izbor avilj staklenih pred-
metu rabljenih in obitelji, pivarnah
itd. id. Pokljike idu u pokrovju
bez carine. 28-52

mekanički kovač 32-34

prodava hivno strojjevo uz sledede cene:

Singer obiteljsko novo po for. 86

strojje " " " " " 45

Strojje Titania " " " " " 65

Hove za krajato i postolare po 38

Jantrna za 5 godina. Preuzimaju bilo koju ma-
rku za hivno strojjevo to bilo koju radnju mo-
niki. Prodava strojjevo novo i rabljeno.

Ulica: Pozzo bianco br. 3 u Trstu.

Tiskarna Dolenc.